

- Teknoliakampus Turku vahvistaa tekniikan osaamis pohjaa
- Kiihdytysohjelmista vauhtia kärkialojen kasvuyrityksille
- Turku Business Region News Summary in English p. 11

TEIJA RANISEN JA PETRA NISKASEN AVAIMET MATKAILUN KEHITTÄMISEEN:

## TUNNETTUUS, ELÄMYKSELLISYYS JA SAAVUTETTAVUUS



LINK UP  
WITH THE  
ONES WHO  
MATTER

MI19

MatchINDUSTRY

TEOLLISUUDEN  
BUSINESSSTAHTUMA  
13.6.2019 PORI

MATCHINDUSTRY.FI

## Kevään viimeiset Startti-infot

- klo 17 - 18  
keskiviikko 22.5. ja 19.6.
- klo 11-12  
keskiviikko 5.6.

Tiivis tietopaketti yrittäjäksi  
ryhtymisestä ja yrityksen  
perustamisesta.

Startti-infot pidetään Potkurin  
tiloissa, ICT-Cityn katutasossa,  
Joukahaisenkatu 3-5 A, Turku.

Potkuri  
YRITYSNEUVONTA

Lisätietoja:  
www.potkuri.fi

## Lääkekehityskeskus palvelee koko Suomea

Turun yliopisto ja Åbo Akademi ovat vuosikymmenien ajan tehneet vahvaa tutkimus- ja kehitystyötä mm. lääketieteessä, kemiassa, biokemiassa ja kemi-antekniikassa. Turkulaiset tutkijat ja tutkimusryhmät tunnetaan maailmalla esimerkiksi syöpien ja biokuvantamisen parissa tehdystä huippututkimuksesta. Viime vuosikymmenien 21 Suomessa kehitetystä alkuperäislääkkeestä 20 on lähtöisin Turusta, jossa joka viides teollinen työpaikka on lääke- ja diagnostiik-kasektorilla. Myös ammattikorkeakoulun koulutus tukee alan kasvua.

Lääkekehitys on esimerkki toimialasta, jossa hyvä perustutkimus ja siitä kum-puava huippututkimus parhaimmillaan johtaa maailmanluokan innovaatioihin. Turun nousulle Suomen life science -pääkaupungiksi on tärkeä tekijä jo pitkään ollut tiedeyhteisön, elinkeinoelämän ja julkisten toimijoiden tiivis yhteistyö Triple Helix -mallin hengessä.

Yhteistyöstä ja pitkistä perinteistä huolimatta todelliset menestystarinat vaativat pitkäjänteisyyttä sekä merkittäviä panostuksia tutkimukseen. Kansainvälisten investointien ja pääomien houkuttelemiseksi suomalainen lääkekehityksen ekosysteemi tarvitsee kilpailukykyä vahvistavia toimia. Yksi sellainen on lääkeke-hityskeskus, jonka perustamiseen hallitus runsas vuosi sitten varasi 11 miljoonaa euroa. Sen myötä tutkimustulosten kaupallistamisen odotetaan saavan uutta vauhtia.

Sosiaali- ja terveysministeriön nimeämä selvitysmies Jyrki Liljeroos esitti maalis-kuun lopulla raportissaan keskuksen sijoittamista Turkuun. Liljeroos nosti Turun vahvuksista esiin alan perinteiden, koulutuksen ja teollisen toiminnan ohella Turun kaupungin ja yliopistojemme sitoutumisen keskuksen perustamiseen ja lääkekehityksen elinkeinotoiminnan kehittämiseen. HealthCampus Turku ja sen palvelut, valtakunnallinen biopankkien osuuskunta ja myös Turku Science Park Oy:n toimialaa valtakunnallisesti palvelemaan perustama yrityskehittämö saivat Liljeroosilta kiitosta.

Vaikka lopullinen päätös Turusta sijaintikaupunkina on vielä sinetöimättä, jat-kamme valmistelutyötä lääkekehityskeskukseen ympärillä. Liljeroosin esityksen positiiviset arviot Turusta antavat meille vahvan mandaatin jatkaa koko suo-malaista lääkekehityksen ekosysteemiä palvelevan keskuksen suunnittelua. Tässäkin lehdessä esitellyt life science -kiihdyttämömme erinomaiset tulokset kertovat, että turkulaisten johdolla tuotettu konsepti on hyödyntänyt myös muissa kaupungeissa toimivia alan yritysaihoita ja startupeja. Lopullisen päätöksen lääkekeskuksen sijainnista tekee uusi hallitus. Selvitysmiehen esityksessä pitä-ytyminen on koko Suomen ja suomalaisen lääkekehitystyön etu.



”  
**Selvitysmiehen esityksessä  
pitäytyminen on koko  
Suomen ja suomalaisen  
lääkekehitystyön etu**

**Niko Kynnäräinen**  
Toimitusjohtaja  
Turku Science Park Oy

## Saksa Suomessa 2019

Taloutteen ja kulttuuriin keskittyvä iltapäivä-  
seminaari **pe 13.9. Panimoravintola Koulussa.**  
Seminaarin jälkeen luvassa iltaohjelmaa, joka  
huipentuu Oktoberfest-illanviettoon.

Merkitse päivä jo kalenteriisi ja seuraa tapahtuma-  
kalenteria [www.turkubusinessregion.com](http://www.turkubusinessregion.com) -sivuilla!

Järg. Turun Suomalais-Saksalainen yhdistys ja Turku Science Park Oy  
yhteistyössä Turun kaupungin ja Saksan suurlähetystön kanssa

TECH  
TURKU

Welcome to the 2nd  
**TechTurkuAVR meeting 23.5.2019**

We will focus on how 3D objects can be added as AR  
elements eg. into your room or any other space.

We will meet at Turku School of Economics  
Disruptive Lab which hosts the event.

Registrate: [www.lyyti.fi/reg/TechTurkuAVRMay2019](http://www.lyyti.fi/reg/TechTurkuAVRMay2019)



Turun  
**EUROOPPA-  
FOORUMI**

## ” Politiikan ja talouden syksy alkaa Turusta.

Turun Eurooppa-foorumissa haetaan Suomelle  
ja Euroopalle suuntaa **29.-31.8.2019**

Turun Eurooppa-foorumi on vuosittainen poliittisen sesongin avaus, jossa pohditaan Suomen roolia Euroopassa ja Euroopan unionissa. Tapahtuma tarjoaa ajankohtaisia EU-tietoa sekä edistää avointa, tutkittuun tietoon perustuvaa laajaa keskustelua kansalaisten ja päättäjien kesken.

[www.europeforum.fi](http://www.europeforum.fi)

#eurooppafoorumi #europeforum #turku

## Tässä lehdessä

Pääkirjoitus ..... 3

ProHealth Accelerator ja Maritime Accelerator  
kiihdyttävät kärkialoja ..... 4



*Turun seudun kärkialoista HealthTurku  
ja MaritimeTurku ovat toimialakohtaisten  
kiihdytysohjelmien uranuurtajia.*

Eurooppa-foorumi yhdistää politiikan ja  
talouden vaikuttajat ..... 4

Turun matkailulle oma Masterplan ..... 6

Talent Turku tuo ratkaisuja osaajapulaan ..... 8

Ilmastonmuutos avaa  
bisnesmahdollisuuksia ..... 9

Teknologiakampus vahvistaa tekniikan  
osaamis pohjaa Turun seudulla ..... 10

Summary in English ..... 11

Turku Business Region Uutiset on Turun seudun  
yritys- ja innovaatiokeskittymän ajankohtaislehti.

**TUOTANTO**  
Turku Science Park Oy:n markkinointi ja viestintä

**TOIMITUS**  
Riku Näsänen, riku.nasanen@turkubusinessregion.com,  
puh. 040 540 9135

**TAITTO**  
Iida Parkkinen, iida.parkkinen@turkubusinessregion.com,  
puh. 040 719 4733

**KANNEN KUVA**  
Pietari Pastila

Painopaikka Alma Manu Oy



# ProHealth Accelerator ja Maritime Accelerator kiihdyttävät kärkialoja

*Pari vuosikymmentä sitten uusia yrityksiä koottiin yhteen hautomokyltten alle. Globalisaatio, digitalisaatio ja vähän muutkin kehityskulut ympärillämme ajoivat ohi yrityshautomoiden. Nyt skaalautuvien, globaalia potentiaalia omaavien yritysten kasvua vauhditetaan kiihdytysohjelmilla. Turun seudun kärkialoista HealthTurku ja MaritimeTurku ovat toimialakohtaisten kiihdytysohjelmien uranuurtajia.*

Turku Science Park Oy:ssä ensimmäiset askeleet kohti yrityskiihdytyspalveluita otettiin viitisen vuotta sitten. Startup-yrityksiä palvelemaan syntyi ElectroCity-talon katutasoon SparkUp, jossa skaalautuville, kasvuhakuisille yritysideoille ja alkuvaiheen startup-yrityksille tarjolla on yhteisöllinen toimintaympäristö ja yrityskehittämisen palveluita, mm. kahdesti vuodessa toteutettava 10-viikkoinen BusinessUp-kiihdyttämöohjelma. Ohjelma vahvistaa idean ja arvolutapauksen kiteytystä sekä auttaa esimerkiksi markkinointiin, rahoitukseen ja rekrytointeihin liittyvien kysymysten ratkaisemisessa.

SparkUpin geneeristen kiihdytyspalveluiden rinnalle Turku Science Park Oy toi keväällä 2017 Euroopan aluekehitysrahaston rahoituksella ensimmäisen toimialakohtaisen kiihdyttämön, Life Science Acceleratorin. Sen neljä ensimmäistä erää osoittautuivat menestykseksi.

– Ohjelmaan hyväksyttiin mukaan yhteensä 29 tutkimusryhmää ympäri Suomea. Hakijoita oli yli 50, jopa ulkomaita myöten. Uusia yrityksiä syntyi ohjelmaan osallistuneista tiimeistä yhteensä yhdeksän. Kaikkien ohjelmaan osallistuneiden tai sen aikana perustettujen yritysten onnistui kerätä toiminnalleen rahoitusta yli neljän miljoonan euron edestä, kertoo erityisasiantuntija **Hanna Halme** Turku Science Park Oy:stä.

**Keväällä 2018 aloitti toinen** toimialakohtainen kiihdyttämö. Maritime Accelerator etsii suurille ja globaaleilla markkinoilla toimiville alan yrityksille potentiaalisia yhteistyökumppaneita pienemmistä kasvuhakuisista pk-yrityksistä. Turku Science Park Oy:n kumppanina ohjelmaa toteuttava

Avanto Ventures kartoitti yli 500 kansainvälisesti kiinnostavaa toimijaa, joiden innovaatiot voisivat tuoda lisävahvistusta suomalaisen meriteollisuuden kilpailukykyyn.

– Alkukarsinnan, haastattelujen ja työpajojen kautta pääpartnerit Wärtsilä, Royal Caribbean ja Meyer Turku löysivät kumppaneita, joiden kanssa ne ovat nyt käynnistäneet yhteistyötä, kertoo ohjelman toteutuksesta Turku Science Park Oy:ssä vastaava Senior Advisor **Jukka Laiterä**.

Tänä vuonna toteutetaan Maritime Acceleratorin toinen kierros. Royal Caribbean ja Meyer ovat mukana myös tällä kertaa. Kesän aikana Avanto Ventures hakee jälleen eri puolilta maailmaa jopa satoja kasvuyrityksiä. Haastattelujen, tapaamisten ja työpajojen myötä joulukuussa ovat selvillä toisella kierroksella rakentuneet kumppanuudet, joita meriteollisuuden kärkiyritykset ovat ohjelman avulla löytäneet.

**Life Science -alan kasvuyrityksiin** keskittynyt, paljon kiitosta saanut kiihdytysohjelma jatkaa syksyllä osana Turku Science Park Oy:n yrityskehityspalveluita ja palvelee edelleen koko Suomea. Käyttöön otetaan myös uusi ProHealth Accelerator -nimi.

– Olemme kokemusten myötä tarkentaneet palvelua. Kohderyhmänä ovat jatkossakin Professional Healthcare -segmentin lupaavat liiketoimintamahdollisuudet, mutta keskitymme astetta pidemmälle edenneisiin liiketoiminta- ja yritysaihioihin. Uutta on myös jatkuva, vuosisyklin perustuva toimintamalli, johon yritykset voivat päästä mukaan eri kohdissa vuotta läpäistyään



*Meyer Turku ja Delta Cygni Labs kertoivat yhteistyökuvioistaan viime joulukuussa pidetyssä Maritime Acceleratorin päätöstilaisuudessa.*

Lean Canvas -ajatteluun perustuvan liiketoimintaidean arvioinnin, kertoo alkavien yritysten palveluista Turku Science Park Oy:ssä vastaava johtaja **Tom Palenius** ohjelman jatkosta.

– Ohjelman systemaattinen ja selkeä rakenne, tiimien pääsääntöisesti korkea sitoutumisaste ja yrittäjämäinen asennoituminen olivat neljän ensimmäisen kierroksen antaman kokemuksen perusteella onnistumisen kannalta tärkeitä tekijöitä, Palenius arvioi.

Turku-vetoisuudesta huolimatta sekä Maritime- että ProHealth Accelerator -ohjelmat tukevat koko suomalaista toimialaansa.

– Molemmilla aloilla Turku on Suomen ykköskeskittymä. Rajojen vetäminen on turhaa. Osaamisen ja kilpailukykyyn vahvistuminen ovat sekä koko Suomen että Turun seudun etu, Palenius muistuttaa.

**TEKSTI JA KUVA RIKU NÄSÄNEN**



## Eurooppa-foorumi yhdistää politiikan ja talouden vaikuttajat

Turun Eurooppa-foorumi avaa politiikan ja talouden syksyn. Euroopan ja Suomen asialistat ovat esillä 29.–31. elokuuta. Ensimmäisellä kerralla vuosi sitten tapahtuma tarjosi 30 tilaisuutta, joihin tiensä löysi 2000 osallistujaa. Tänä vuonna tapahtuma on aikaisempaa suurempi ja oman mausteensa tuovat uuden hallituksemme johdolla kesällä alkava Suomen EU-puheenjohtajuuskausi sekä EU-vaalien myötä käynnistyvät neuvottelut uudesta komissiosta.

– Turkuun on luvassa kansainväliset mitat täyttävä monipuolinen keskustelufoorumi, jonka sydämenä on talouteen keskittyvä tapahtuma. Odotamme Turkuun työnantajien ja työntekijöiden huippupäätäjii sekä bisneksen kiintotähtiä. Miten Eurooppa vastaa ilmastonmuutokseen?

Kuinka vetoimainen Suomi on Itämeren alueen talous- ja logistiikkakilvassa? Euroopan ja Suomen politiikan suunnan voi löytää elokuussa Turusta, sanoo Eurooppa-Foorumi Turussa ry – Europa Forum i Åbo rf. Puheenjohtaja, valtiotieteiden tohtori ja työelämäprofessori **Anders Blom**.

Turkuun saapuu jälleen merkittävä joukko EU:n huippuasiantuntijoita ja -päättäjiä. Järjestelyissä on mukana kymmeniä eri organisaatioita, joten verkostoja ja kanavia EU-päätöksentekoon on tarjolla runsaasti.

Eurooppa-foorumin tapahtumapaikkoja ovat tänä vuonna Vierailu- ja innovaatiokeskus Joki, Turun pääkirjaston Studio ja sisäpiha sekä Vähätori. Joessa vietetään torstaina Turku Science Park Oy:n johdolla Talouspäivää, johon on kutsuttu suomalaisen päätöksenteon, hallinnon ja elinkeinoelämän huippuvaikuttajia.

– Luvassa on keskustelua mm. sisämarkkinoiden tulevasta kehityksestä, maamme kilpailukykyä, innovaatioista ja tulevaisuudessa Suomelle tärkeistä politiikkatoimista. Kaikki nämä ovat maamme elinkeinoelämälle tärkeitä teemoja, joten toivottavasti myös varsinaissuomalaiset yrityspäättäjät käyttävät tilaisuuden hyväkseen ja tuovat Talouspäivän

keskusteluissa esiin heille tärkeitä näkökulmia, Anders Blom muistuttaa. Eurooppa-foorumin projektipäällikkö **Väinö Kuusinen** odottaa kolmi-päiväiseltä tapahtumalta myös toukokuussa valittujen uusien meppien esittäytymistä kansalaisille.

– Uskon, että tänä vuonna Turun tapahtuma herättää suurta mielenkiintoa. Eurooppa-foorumi tarjoaa uudelle eduskunnalle, uusille ministereille ja Euroopan parlamentin tuoreille suomalaisjäsenille tilaisuuden linjata tulevaa Eurooppa-politiikkaa. Järjestäviä tahoja on mukana yli 40. Edustettuna ovat kattavasti erilaiset EU-toimijat kansalais- ja työmarkkinajärjestöistä EU-instituutioihin ja ministeriöihin, alueen korkeakouluja ja opiskelijoita unohtamatta.

**Turun Eurooppa-foorumin ohjelmaan** voi tutustua osoitteessa [www.europeforum.fi](http://www.europeforum.fi).

**Sosiaalisessa mediassa** #eurooppafoorumi, #europeforum ja #turku.

**TEKSTI RIKU NÄSÄNEN**  
**KUVA ARTTU ALA-JOKIMÄKI**





Matkailuliiketoiminnan kehittämispäällikkö Petra Niskanen (vas.) ja seudullista ExperienceTurku -kokonaisuutta johtava Teija Raninen haluavat vahvistaa matkailualan toimijoiden yhteistyötä.

## Turun matkailulle oma Masterplan

**Matkailun merkitys Suomen kansantaloudelle on yhä tärkeämpi. Toimialan kasvuvauhti on kuitenkin jäänyt Varsinais-Suomessa muuta Suomea hitaammaksi. Pian valmistuva Turun matkailun Masterplan asettaa tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit työlle, jossa Turun seudun matkailualan tunnettuus, elämyksellisyys ja saavutettavuus nostetaan keskiöön.**

Yksi Turun seudun tunnistetuista kärkialoista on elämysteollisuus, jossa verkostoja ja osaamista vahvistetaan yhteisen ExperienceTurku-nimen alla. Runsas vuosi sitten Turku Science Park Oy sai Turun kaupungilta tehtäväkseen kehittää av-tuotantojen ja pelialan ohella myös matkailuelinkeinojen toimintaedellytyksiä.

– Matkailu on globaalisti yhä merkittävämpi liiketoimintasektori. Myös Suomessa luvut ovat olleet kasvussa, esimerkiksi vientiin rinnastuva matkailutulo on tämän vuosituhannen kuluessa kaksinkertaistunut noin 4,6 miljardiin euroon, kertoo ExperienceTurku-kokonaisuudesta Turku Science Park Oy:ssä vastaava johtaja **Teija Raninen**.

**Varsinais-Suomessa kasvu** on kuitenkin ollut muuta maata vaatimattomampaa. Etenkin ulkomaisten lomamatkailijoiden määrät ovat jääneet alhaisiksi.

– Ruotsalaisten yöpyjien määrä on romahtanut tällä vuosituhannella. Ennätysvuoden 2001 lähes sadasta tuhannesta yöpyjästä oli vuonna 2017 jäljellä runsas kolmannes. Tätä onneksi kompensoi saksalaisten matkailijoiden määrän nousu lähes ruotsalaisten tasolle sekä esimerkiksi puolalaismatkailijoiden lisääntyminen. Yli puolet ulkomaisista hotelliöpyjistä oli kuitenkin Varsinais-Suomessa työmatkalla. Järvi-Suomen ja Lapin tavoin saariston tarjoamia potentiaaleja ei ole kyetty täysin hyödyntämään, Raninen toteaa.

Matkailuliiketoiminnan kehittämispäällikkö **Petra Niskanen** on valmistellut Turku Science Park Oy:ssä Matkailun Masterplan -suunnitelmaa. Hänen mukaansa täällä on runsaasti matkailualan toimijoita, mutta elinkeinon kehittämiseksi tarvitaan yhteinen tavoite ja vahva koordinointi sitä kohti.

– Meillä on runsaasti pieniä alan toimijoita, joten Triple Helix -mallin mukaisen julkisen fasilitoijan tarve on selvästi havaittavissa. Yritysten välisen yhteistyön ohella kehittämistyöhön tarvitaan myös esimerkiksi kunnat ja korkeakoulu, Niskanen sanoo.

– Masterplanin tavoitteet voi jakaa kolmeen ryhmään, joissa lisätään tunnettuutta, elämyksellisyttä ja saavutettavuutta. Meillä on jo paljon hienoja matkailutuotteita, mutta niitä tarvitaan vielä lisää. Samaan aikaan ne on saatava nykyistä paremmin asiakkaiden ulottuville niin verkon digitaalisilla alustoilla kuin fyysisestikin.

**Fyysinen saavutettavuus** viittaa esimerkiksi Turun lento- ja laivayhteyksiin, mutta yhtä lailla se merkitsee paikallisen opastuksen tai saaristoliiikenteen kehittämistä matkailun tarpeet huomioiden. Lopputuloksena on oltava matkailijalle vaivaton liikkuminen niin julkisilla kuin yksityisillä liikennevälineillä.

– Esiin nousevat myös edunvalvonnalliset kysymykset. Tarvitsemme yhteisen Advisory Board -tyyppisen elimen, mutta myös strategiaryhmän, jossa eri osapuolet vastaavat matkailutyön seurannasta ja tiedonkuluista.

Niskanen muistuttaa myös kaikessa matkailun kehittämisessä tärkeistä läpileikkaavista tekijöistä. Digitaalisuuden hyödyntäminen tulee huomioida koko palveluketjun kattavana kokonaisuutena ja kestäväen kehityksen periaatteet ovat nousseet matkailussa merkittäväksi puheenaiheeksi, samoin laatua ja sen valvontaa koskevat kysymykset. Neljäntenä esiin nousee tutkimus ja osaaminen.

– Haluamme nostaa tutkimustiedon ja sen hyödyntämisen osaksi kehittämistä. Markkinatutkimukset, matkailijaprofilointi ja datan hyödyntäminen tulee ottaa osaksi jokapäiväistä myynti- ja kehittämistyötä.

Teija Ranisen mukaan runsas tarjonta on tärkeää, sillä laajempi tarjonta vahvistaa alaa herättämällä lisää kiinnostusta ja tuomalla lisää asiakkaita. Se on myös edellytys monipuolisten matkailutuotteiden rakentamiselle.

– Meidän tehtäväksemme on annettu myös matkailun invest-in -toiminta. Haemme uusia yrityksiä ja investointeja tälle alueelle. Ja totta kai myös kaikki muut Turku Science Park Oy:n yritystoiminnan kehittämistä tukevat palvelut ovat alan toimijoiden käytössä, sparraamme heitä tarvelähtöisesti aivan samalla tavalla kuin kaikkia muitakin yrityksiä, Raninen muistuttaa.

TEKSTI RIKU NÄSÄNEN  
KUVAT PIETARI PASTILA



## Elämyksiä maaseudulta

Masterplanin valmistelun rinnalla Turku Science Park Oy on jo aloittanut myös matkailuyrityksille suunnatut kehittämisspalvelut. Viimeisimpänä on tänä keväänä käynnistynyt Elämyksiä maaseudulta -hanke, jossa projektipäällikkö **Anne Muurisen** johdolla vahvistetaan alueemme matkailuyritysten yhteistyöverkostoja, liiketoimintaosaamista sekä kehitetään yritysten matkailun digitaalisen myynnin osaamista.

– Kick off -tilaisuudessa huhtikuussa mukana oli 25 yritystä ja muuta matkailutoimijaa Kustavista Paraisille, pyörävuokraamosta vesibussiyrittäjään. Vastaanotto niin tälle hankkeelle kuin muille matkailuyrityksille tarjotuille palveluillemme on ollut positiivinen. Markkinointiresurssit ovat monella pienellä matkailuyrittäjällä niukat, joten he ymmärtävät hyvin yhteistyön tärkeyden, Anne Muurinen kertoo.

Samaan aikaan digitaaliset alustat ja niiden hyödyntäminen korostuvat tarjoten uusia välineitä etenkin kansainväliseen näkyvyyteen. Digitaalisten alustojen ohella Elämyksiä maaseudulta -hankkeessa tavoitteena on myös etsiä yhdessä keinoja matkailusesonkien pidentämiseen kohti ympärivuotisuutta. Osa hanketta ovat myös yhteiset tutustumiset benchmarking-kohteisiin.



Turku Science Park Oy:n johdolla tiivistetään Turun seudun matkailuyritysten yhteistyötä.



## AirBalticille uusia iltapäivävuoroja Turusta Riikaan

Turun lentokenttä saa tänä vuonna myös useita uusia kansainvälisiä yhteyksiä. Riian ja sen tarjoamien jatkoyhteyksien ohella Turusta voi lentää suoraan mm. Ruotsiin, Puolaan ja Liettuaan. Pian avautuvat reitit Lontooseen ja Pohjois-Makedonian Skopjeen.

**Lue koko juttu netissä**  
[www.turkubusinessregion.com/utiset](http://www.turkubusinessregion.com/utiset)



## Varsinais-Suomen omistajanvaihdospalvelu neuvoo yrityskaupoissa

Varsinais-Suomen omistajanvaihdospalvelu auttaa yritystoiminnastaan luopuvia sekä jo toimivan yrityksen ostamisesta kiinnostuneita. Omistajanvaihdoskoordinaattori **Lassi Rosala** ja muut verkoston asiantuntijat neuvovat sekä yritystoiminnastaan luopuvia että jo toimivan yrityksen ostamisesta kiinnostuneita.

**Lue koko juttu netissä**  
[www.turkubusinessregion.com/utiset](http://www.turkubusinessregion.com/utiset)



# Ilmastonmuutos avaa bisnesmahdollisuuksia

*Ilmastonmuutoksen torjunta edellyttää maapallon keskilämpötilaa nostavien kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä merkittävästi. Ilmastonmuutosta hillitsevät toimenpiteet tulevat näkymään esimerkiksi raaka-aineiden ja energian kallistumisena. Yritykset ovat kuitenkin ilmastonmuutoksen haasteiden lisäksi tunnistaneet siinä myös mahdollisuuden. Ympäristöystävällisen kehityksen tukena Turun seudulla on toiminut myös Smart Chemistry Park vuodesta 2015.*

Pariisin ilmastositomuksen myötä maapallon keskilämpötilan nousu on tavoitteena pysäyttää 1,5 asteeseen. Kuitenkin jo yksin me suomalaiset kulutamme osuutemme maapallon vuosittain käytettävissä olevista luonnonvaroista 3,6-kertaisesti. Tarvitsemme uusia tapoja toimia ympäristöystävällisesti ja energiaa säästään.

**Turun seudun teknologiayritykset** ovat kansainvälisesti huippuja materiaali- ja prosessitekniikassa. Smart Chemistry Park -kasvualusta

bio- ja kiertotalouden innovaatioille on tukenut Turun alueen startup- ja kasvuyritysten menestymistä. Raision tehdasalueella sijaitsevassa innovaatiokeskityksessä on tällä hetkellä sijoittautuneena 13 yritystä ja tiiviissä yhteistyöverkostossa yli 60 yritystä.

Kehitteillä olevat uudet teollisuuden sivutuotteista valmistetut materiaalit ja tuotteet soveltuvat öljypohjaisten raaka-aineiden korvaajiksi esimerkiksi muovi-, tekstiili- ja elektroniikkateollisuuteen. Toimiala vaatii paitsi

# Boostia kansainvälisten osaajien houkutteluun

*Turussa on käynnissä monia toimenpiteitä liittyen kansainvälisten korkeasti koulutettujen osaajien houkutteluun alueelle. Kevään ja kesän aikana Talent Call Turku -kilpailun kautta viisi perhettä voittaa tutustumismatkan Turkuun. Talent Boost Summit 2019 puolestaan kokoaa marraskuussa Logomoon eri alojen asiantuntijat.*

Osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen on Turun seudun yritysten kasvun kannalta keskeistä. Turussa on käynnissä useita toimenpiteitä, joiden tavoitteena on kansainvälisten huippuosaajien houkuttelu alueelle. Näistä esimerkkeinä rekrytointipilotti Filippiineillä, Talent Explorer -rahoitus, Talent Boost Summit -tilaisuus sekä Talent Call Turku -kilpailu.

## Kansainvälisten osaajien rekrytointipilotti: ohjelmisto-osaajia Filippiineiltä

Turku Science Park Oy toteuttaa yhteistyössä Barona Oy:n kanssa rekrytointipilotin, joka onnistuessaan helpottaa ohjelmisto-osaajapulan kanssa painivia yrityksiä. Pilotin tavoitteena on houkuttella Filippiineiltä osaajia lounaismaalaisiin yrityksiin. Täsmärekrutointina toteutettavaan pilottiin kutsutaan mukaan alueen yrityksiä toukokuun aikana.

– Kohdemaana Filippiineillä on paljon potentiaalia. Maassa valmistuu vuosittain yli 70 000 IT-alan asiantuntijaa, kertoo Barona Oy:n kansainvälisen rekrytointin johtaja **Elina Koskela**.

– Yhdellä pilotilla emme ratkaise osaavan työvoiman saatavuusongelmaa kokonaisuudessaan. Konkreettisilla kokeiluilla, kuten tällä rekrytointipilotilla, voimme kuitenkin testata uusia tapoja osaajapulan helpottamiseksi, sanoo Turku Science Park Oy:n toimitusjohtaja **Niko Kynnäräinen**.

## Talent Explorer kansainvälistymisen tueksi

Kansainvälisille markkinoille tähtäville ja niillä jo toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille on avautunut uusi Talent Explorer -rahoitustuote. Business Finlandin lanseeraaman Talent Explorerin avulla voi palkata asiantuntijan edistämään yrityksen kansainvälistymistavoitteita.

Business Finlandin myöntämän rahoituksen enimmäismäärä on 20 000 euroa. Rahoitus on uuden henkilön palkkaamiseen Suomesta käsin tehtävään työhön. Palkattava asiantuntija voi olla esimerkiksi ulkomaalainen suomalaisesta korkeakoulusta valmistunut henkilö, jolla on kokemusta ja asiantuntemusta tavoitellusta kohdemarkkinasta.

## Talent Boost Summit kokoaa kansainvälisen osaajatoiminnan verkostot Turkuun

Kolmatta kertaa järjestettävä kansallinen Talent Boost Summit pidetään tänä vuonna Turussa. Tilaisuus kokoaa päätöksentekijöitä ja asiantuntijoita eri puolilta Suomea keskustelemaan kansainvälisiin osaajiin liittyvän veto- ja pitovoiman vahvistamisesta. Logomossa 12. marraskuuta järjestettävään tilaisuuteen odotetaan noin 300 osallistujaa.

– Talent Boost Summitista on muodostunut tärkeä foorumi tiedon jakamiseen ja uusien yhteistyöaloitteiden käynnistämiseksi. Turku toivottaa kaikki elinkeinoelämän, julkisen sektorin, korkeakoulujen ja muiden organisaatioiden edustajat tervetulleiksi Logomoon edistämään tavoitetta tehdä Suomesta maailman paras maa huippuosaajille, kertoo yhteyspäällikkö **Pipa Turvanen** Turku Science Park Oy:stä.

## Talent Call Turku -kilpailun kautta halutaan tavoittaa kymmeniä miljoonia osaajia

Kansainvälisiä huippuosaajia houkuttellaan tutustumaan Turun seudun tarjoamiin työ- ja uramahdollisuuksiin Talent Call Turku -kilpailun kautta. Tavoitteena on edistää osaavan työvoiman saatavuutta aloilla, joilla yritykset kärsivät työvoimapulasta. Kyseessä on tietävästi maailman ensimmäinen vastaavanlainen kilpailu, jossa huomioidaan koko perhe.

Kutsukilpailu on auki kevään ja voittajat pääsevät tutustumaan Turkuun elokuussa. Vierailuohjelma sisältää yritysvierailuja sekä tutustumista suomalaisen arkeen, palveluihin ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin.

Turku Science Park Oy järjestää Talent Call Turku -kilpailun yhdessä Turun kaupungin ja Business Finlandin kanssa. Kilpailun etenemistä voi seurata verkkosivulla [www.talentcall.fi](http://www.talentcall.fi)

TEKSTI JANINA RAUTIO

KUVA TALENT BOOST FINLAND



*CH-Bioforcen Lari Vähäsalo työn touhussa Raision tehdasalueella sijaitsevalla vanhaan maissitärkkelystehtaaseen rakennetulla pilottilaitoksella.*

suuria investointeja, myös syväosaamista kemiassa sekä materiaali- ja prosessitekniikassa. Smart Chemistry Parkin yrityksille onkin myönnetty useita miljoonaluokan rahoituksia niin yksityiseltä kuin julkiselta sektorilta.

Yksi Smart Chemistry Parkin yrityksistä on vuonna 2016 perustettu CH-Bioforce. Yritys on kehittänyt teknologian erotellakseen puubiomasasta selluloosan, hemiselluloosan ja ligniinin. Erotelluista puupohjaisista raaka-aineista voidaan valmistaa esimerkiksi pakkauksia tai tekstiilikuituja. Raisiossa vanhaan maissitärkkelystehtaaseen rakennetulla pilottilaitoksella on pystytty todistamaan teknologian toimivuus myös suuremmassa mittakaavassa.

– Tavoitteenamme on, että teknologia toimisi pohjana maailman ensimmäiselle täydelliselle biojalostamolle, jossa erotellaan kaikki biomassan jakeet ja jalostetaan niitä korvaamaan raakaöljypohjaisia tuotteita ja materiaaleja. Näin maapallomme muuttuu fossiilivapaaksi, sanoo yrityksen teknologiapäällikkö **Lari Vähäsalo**.

**Smart Chemistry Parkissa** sijaitsevan teknologiayritys Crisolteqin kehittämä hydrometallurginen kierrätysprosessi nostaa litiumioniakkujen kierrätysasteen yli 80 prosenttiin. Jatkossa koboltti, mangaani ja nikkeli otetaan talteen, ja toimitetaan akkuvalmistajille hyödynnettäväksi uusien akkujen tuotannossa. Yritys julkisti hiljattain uuden yhteistyön Fortumin kanssa akkujen kierrätysasteen nostamiseksi.

– Tulevaisuudessa on entistä tärkeämpää, että akkujen valmistuksessa käytetään kierrätettyjä materiaaleja, jotta sähköautoilun ympäristöystävällisyys toteutuu. Olemme jo vuosien ajan kehittäneet teknologiaa ja tuotannollisia valmiuksia hyödyntää teollisia sivuvirtoja akkukemikaalien valmistuksessa. Kehitetty teknologia on nyt valjastettu ja yhteistyö Fortumin kanssa mahdollistaa sen todellisen käyttöönoton, kertoo Crisolteq Oy:n toimitusjohtaja **Kenneth Ekman**.

TEKSTI ANNIKA MYRSKY

KUVA RABBIT VISUALS





# Teknologiakampus vahvistaa tekniikan osaamis pohjaa Turun seudulla

**Viime vuonna käynnistynyt osaamiskeskittymä Teknologiakampus Turku tähtää Turun seudun yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, kuntien ja elinkeinoelämän yhteistyön vahvistamiseen tekniikan koulutuksessa ja tutkimuksessa. Ensimmäiset toimenpiteet ovat nyt toteutusvaiheessa.**

Turun kaupungin, alueen korkeakoulujen ja Turku Science Park Oy:n yhteistyö tekniikan osaamiskeskittymässä tähtää alan koulutustarjonnan ja tutkimuksen lisäämiseen. Ensimmäisenä käytännön toimenpiteenä on toteutuksessa yritysten tutkimustarpeita korkeakouluille välittävän Turku Future Technologies- eli TFT-palvelun laajentaminen valmistavan teollisuuden ulkopuolelle. TFT integroidaan myös entistä tiiviimmäksi osaksi Turku Science Park Oy:n palveluiden kokonaisuutta.

– Tavoitteena on lisätä tehokkuutta, vaikuttavuutta ja läpinäkyvyyttä. Siksi laajennamme verkostoja sekä korkeakouluihin että yrityksiin. Uudistuksilla halutaan samalla tukea Turku Science Park Oy:n pyrkimystä kokonaisvaltaisempaan ja koordinoitumpaan asiakkuuksien johtamiseen, sanoo Teknologiakampus Turun johtaja **Mika Hannula**.

**Teknologiakampus Turun** päätavoitteisiin lukeutuu diplomi-insinöörikoulutuksen laajentaminen seudun elinkeinoelämän tarpeita ja Turun yliopiston osaamista vastaavaksi. Aloituspaiikkoja on jo lisätty olemassa olevien koulutusvastuiden alle. Biotekniiikan sekä tieto- ja viestintätekniikan koulutusvastuualueille halutaan nykyisten 65 aloituspaikan lisäksi 60 uutta.

– Kokonaan uutena tavoiteltava konetekniikan ja materiaalitekniikan tutkinto-opetuksen käynnistäminen yhteensä 80 paikan voimin nostaisi Turun yliopiston diplomi-insinööritutkintojen aloituspaikkojen kokonaismäärän 205:een. Konetekniikassa osaamisalueita olisivat digitaalinen valmistus, autonomiset järjestelmät ja robotiikka. Materiaalitekniikassa vastaavasti biomateriaalit ja terveystekniikka, Hannula kertoo.

Åbo Akademiilla on lisäksi tietotekniikan ja kemian- sekä prosessitekniikan aloilla 65 diplomi-insinööritutkinnon kiintiö.

**Keväällä kokoontui** ensimmäisen kerran myös AMK:n insinööriopinnoista yliopistoon johtavaa koulutuspolkua valmisteleva työryhmä. Teknologiakampus Turun koulutuspäällikkö **Sari Stenvall-Virtanen** kertoo, että sisällöllinen työ on nyt käynnistetty ja yhteinen markkinointi on määrä aloittaa jo elokuussa. Ensimmäiset opiskelijat otettaisiin suunnitelman mukaan sisälle keväällä 2020.

– Alueen korkeakoulut rakentavat yhteisen opetussuunnitelmatyöskentelyn avulla entistä joustavampia ja houkuttelevampia väylät tekniikan alan AMK-opinnoista nykyisiin DI-tutkintoihin. Uudet koulutusvastuut vahvistavat edelleen yhteistyötä Turun yliopiston, Åbo Akademin ja Turun AMK:n välillä. Parhaillaan valmistellaan myös Turun Koneteknologiakeskuksen omistuspohjan laajentamista ainakin Turun yliopiston suuntaan. Pyrkimyksenä on luoda KTK:sta yhteinen, enemmän tutkimukseen painottuva alusta, Stenvall-Virtanen sanoo.

**Tekniikan alan opintoihin** suuntautumista pyrkii edistämään myös keväällä 2018 käynnistynyt STEAM-toiminta, joka tukee myös koulutuspolun markkinointia. Koulutustarjonnan laajentamista puoltaa vahvasti myös alueen nuorten kiinnostus matematiikkaa kohtaan.

– Varsinais-Suomessa on pitkän matematiikan lukijoita enemmän kuin missään muussa maakunnassa Uudenmaan jälkeen. Turun yliopiston tietotekniikan diplomi-insinöörikoulutuksen hakijamäärä kasvoi tänä keväänä 44 prosenttia. Molemmat tosiasiat kertovat, että Turun yliopiston laajentuvaan diplomi-insinöörikoulutukseen on tarjolla hyvää opiskelija-aineista. Tällä hetkellä Turun yliopiston tekniikan alimmat sisäänkäyntipisteet ovat jo kolmen parhaan suomalaisen yliopiston joukossa, Mika Hannula iloitsee.

TEKSTI RIKU NÄSÄNEN KUVA PEKKA KORET

## Europe Forum Turku gathers leading influencers in politics and economy

Europe Forum Turku will open the autumn season in politics and economy. The agendas of Europe and Finland will be discussed 29–31 August. Organised for the first time a year ago, the Forum offered 30 events which gathered 2,000 participants. This year the Forum will be bigger and characterised by Finland's EU Presidency under the new government from July on, and the negotiations on the new EU Commission after the European Parliament elections.

**Anders Blom**, Chairman of Europe Forum Turku association, Doctor of Social Science and Professor of Practice, promises that there will be discussion e.g. on the future development of the internal markets, Finland's competitiveness, innovations, and policy measures that are important to Finland in the future.

“All of these are key themes to our business world, so hopefully the decision-makers of companies in Southwest Finland will take the opportunity and present points of view they consider important in the discussions on the Economy Day.”

**The programme for Europe Forum Turku can be viewed at** [www.euroforum.fi/en](http://www.euroforum.fi/en). In social media: #eurooppaforumi, #euroforum and #turku.

## Climate change opens up business opportunities

The measures for curbing climate change will show e.g. as higher prices of raw materials and energy. In addition to the challenges presented by climate change, however, companies also see opportunities. The technology companies in the Turku region are international leaders in materials and process technologies.

CH-Bioforce Oy has developed a technology for separating cellulose, hemicellulose and lignin from wood biomass. The separated wood-based raw materials can be used in the manufacture of e.g. packages or textile fibres. According to Technology Manager **Lari Vähäsalo** the company's goal is to use its technology as a basis for the world's first complete biorefinery that separates all biomass fractions and refines them to replace oil-based products and materials.

The hydrometallurgical recycling process developed by technology company Crisolteq will raise the recycling rate of lithium ion batteries to over 80 per cent. In the future, cobalt, manganese and nickel will be recovered and supplied to battery manufacturers for use in production of new batteries. **Kenneth Ekman**, CEO of Crisolteq Ltd says that the technology they developed has now been harnessed, and co-operation with Fortum Plc will enable its full-scale introduction.



## Masterplan for tourism in Turku

One of Turku Region's identified spearhead fields is experience industry within which networks and expertise are developed under the ExperienceTurku brand. Tourism Development Director **Petra Niskanen** has prepared a Masterplan for Tourism in Turku Science Park Ltd. Its goals can be divided into three categories that enhance recognition, experience, and reachability. The plan is to introduce new tourism products alongside the current ones. At the same time, they need to be made better available to the customers both through digital online platforms and in the real world.

The fourth element of the Masterplan is making research data a stronger part of the development. Market surveys, tourist profiling and use of data will be introduced as part of day-to-day sales and development work in the future. **Teija Raninen**, Director responsible for the development of ExperienceTurku, reminds that Turku Science Park Ltd's all other business development services, starting from sparring based on needs, are also available to both companies already operating in the region and those planning to relocate there.

## TechCampus strengthens technical expertise in the Turku Region

Set up last year, the expertise cluster TechCampus Turku aims at strengthening the co-operation in education and research of technology between the Turku region universities, universities of applied sciences, municipalities and the business world. The first practical measure being implemented is the expansion of the Turku Future Technologies (TFT) service outside the manufacturing industry. TFT forwards research needs from companies to universities. Furthermore, TFT will be integrated more closely as part of the services provided by Turku Science Park Ltd.

The main goals of TechCampus Turku include expansion of the training of Masters of Science in Engineering to match the needs of the local business world and the expertise of the University of Turku. **Mika Hannula**, Director of TechCampus Turku says that 60 new study places alongside the current 65 should be set up in the training of biotechnology and ICT. TechCampus Turku also aims to start a new degree programme in machine technology and materials technology with room for 80 students.

**Tekniikan koulutuksen ja tutkimustoiminnan lisäämiseen tähtäävää Teknologiakampus Turku -yhteistyötä toteuttavat Mika Hannulan johdolla Sari Stenvall-Virtanen, Marianne Leistén ja Mikko Helle.**



**KATSO KAIKKI LIPPUVAIHTOEHDOT:** [www.theshift.fi/tickets](http://www.theshift.fi/tickets)  
Festival Pass -liput 12.6. saakka vain 325€ + alv!\* \*koulutusvähennyskelpoinen



SHIFT 2019 -PUHUJIA

SHIFT 2019 tuo jälleen Turkuun maailmanlaajuisesti tunnustettuja teknologian ja liike-elämän ajatusjohtajia.



### Yoshua Bengio

Yoshua Bengioa on tituleerattu yhdeksi koneoppimisen kantaisista ja hän voitti vuonna 2018 Alan Turing -palkinnon, jota "tietotekniikan Nobel" -palkinnoksikin kutsutaan. Vuonna 2016 Bengio perusti Element AI -hautomon, joka toimii siltana akateemisen tekoälyn tutkimuksen ja yritysten välillä.



### Joanna Bryson

Bryson on älykkyyden akateeminen asiantuntija tietojenkäsittelytieteen, psykologian ja biologian tieteenaloilla. Hän on keskittynyt akateemiseen tekoälytutkimukseen jo vuodesta 1991 lähtien ja suoritti aiheesta tohtorinarvon MIT:ssä vuonna 1992. Yritysjohdolle, innovaattoreille ja business-kehittäjille Bryson tarjoaa ainutlaatuisen poikkialaisen näkökulman teknologian vaikutukseen yhteiskuntaan, talouteen ja ihmisiin.



### Jumanne Rajabu Mtambalike

Jumanne Rajabu Mtambalike on teknologiaan intohimoisesti suhtautuva innovaattori, jonka työ on esimerkki siitä, kuinka älykkäällä liiketoiminnalla voi muuttaa maailmaa paremmaksi. Mtambalike kehittää afrikkalaisen startup-ekosysteemin toimintamalleja, joilla rakennetaan investointikelpoisia yrityksiä ja kehitetään yhteisön osaamista. Mtambaliken puheenvuoro myös tuo esiin pohjoismaisille yrityksille Afrikan valtavaa investointi- ja markkinapotentiaalia.

# SHIFT

## BUSINESS FESTIVAL

### SHAPESHIFTING INTELLIGENCE

#### RUISSALON TELAKKA 29.-30.8.2019

Turun alueen oma kansainvälinen yritystapahtuma SHIFT Business Festival järjestetään tänä vuonna jo neljännen kerran. Tapahtuma siirtyy aiemmasta ajankohdastaan kevätkaudelta business-syksyn avaukseksi, kooten jälleen yhteen tuhansia tulevaisuus- ja teknologiaorientoituneita yritysvaikuttajia Ruissalon Telakan ainutlaatuisiin puitteisiin.

SHIFTin vuoden 2019 teema on Shapeshifting Intelligence. Ohjelma käsittelee tulevaisuudenkuvia älykkyydestä ja sen sovelluksista liiketoiminnassa laaja-alaisesti. Kävijät pääsevät sukeltamaan tekoälyhyphen pinnan alle ja oppimaan uusia näkökulmia kuinka luoda omasta liiketoiminnastaan kokonaisvaltaisesti älykkäämpää, kestävämpää ja tuottavampaa.

92% SHIFTin kävijöistä kertoo, että SHIFTissä on helpompi tavata uusia business-kontakteja ja luoda syvempiä suhteita potentiaalsiin asiakkaisiin ja kumppaneihin, kuin tavallisissa yritystapahtumissa\*.

\*SHIFT 2017 kävijäkysely

Lähde sinäkin mukaan oppimaan millaisia mahdollisuuksia uudet teknologiat tarjoavat yrityksellesi. Samalla pääset kuuntelemaan maailman huippujen business- ja teknologiavaikuttajien keynote-puheenvuoroja, ratkomaan konkreettisia liiketoimintahaasteita käytännönläheisissä työpajoissa, inspiroitumaan ajatuksia herättelevästä taiteesta, sekä vaikkapa löytämään uusia teknologiatoimittajia ja osajia yrityksesi käyttöön. SHIFT on kaikkea tätä ja enemmän - investointi yrityksesi tulevaisuuteen, joka maksaa itsensä takaisin moninkertaisesti.

**PSST!** Rohkeimmat lähtevät SHIFTiin koko henkilöstön voimin inspiroitumaan sekä täyttämään kalenteria upouusilla business-kohtaamisilla.

**Ryhmävaraustiedustelut:** Myyntipäällikkö Mia Santala, 050 400 3667, [mia@theshift.fi](mailto:mia@theshift.fi)

#### SEURAA SHIFTIÄ:

**Twitter:** @theshiftfi | **Instagram:** @theshiftfi | **Facebook:** @theshiftfinland

**LinkedIn:** SHIFT Business Festival | #theshiftfi | [www.theshift.fi](http://www.theshift.fi)

SHIFT Ry on Turun talousalueella toimiva voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka tavoitteena on lisätä syvien teknologioiden käyttöönottoa yrityksissä sekä edistää kokonaisvaltaisesti älykästä liiketoimintaa, joka on samaan aikaan sekä tuottavaa että kestävä.